

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 : 18 มกราคม 2545 <http://epid.moph.go.th/>

วิทยาลัยนวกองระบาดวิทยา

“เป็นศูนย์กลางความเชี่ยวชาญ พัฒนามาตรฐาน ประสานเครือข่ายระบาดวิทยา
ของประเทศและสากล มุ่งผลดีนำแนวทางเสริมสร้างสุขภาพ”

สัปดาห์ที่ 2 ระหว่างวันที่ 6–12 มกราคม 2545

ส่งรายงานข้อมูลเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

ในสัปดาห์นี้ 44 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 57.89

สารบัญ

✦ ก้าวทันโรค

- พบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

สถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาด

วิทยาเร่งด่วน

✦ ข้อมูลรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรค

ทางระบาดวิทยาเร่งด่วน

สัปดาห์ที่ 2 (6 - 12 มกราคม 2545)

✦ แผนภูมิโรคไขเลือดออก

✦ สรุปข่าวการระบาด

(วันที่ 1 – 13 มกราคม 2545)

✦ บันทึกท้ายบท

ทุกรายงานมีคุณค่าต่อระบบเฝ้าระวัง
และการควบคุมป้องกันโรค โปรดช่วยกันส่ง
ให้ทันเวลาตรวจสอบ จำนวนและความถูกต้อง

โปรดส่งรายงานให้กองระบาดวิทยา
ภายในเช้าวันอังคาร

ก้าวทันโรค

พบความคลาดเคลื่อนของข้อมูลการเฝ้าระวังโรคระบาดวิทยาเร่งด่วน

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ

กองระบาดวิทยา

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จากการประชุมแจ้งข่าวการระบาดประจำสัปดาห์ของกองระบาด
วิทยาช่วง 2 – 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา พบปัญหาการตรวจสอบการระบาด
ที่มาจาก **ความคลาดเคลื่อนของข้อมูล** เฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา
เร่งด่วนหลายครั้ง ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน มาจากความเข้าใจผิดของ
ผู้รายงานโรคจากจังหวัด จากการตรวจสอบข้อมูลประจำสัปดาห์โดยกอง
ระบาดวิทยาพบว่า ข้อมูลบางโรคที่สูงผิดปกติในสัปดาห์นั้นๆ ในบาง
จังหวัดไม่ใช่จำนวนผู้ป่วยที่มีวันรับรักษาในสัปดาห์นั้นทั้งหมด แต่เป็น
จำนวน ผู้ป่วยทั้งหมดที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้รับรายงานใน
สัปดาห์นั้น เช่น จังหวัด ก. ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคหัด 30 รายใน
สัปดาห์ที่ 1

- 16 -

ของเดือนธันวาคม จึงรายงานมาที่กองระบาดวิทยาเป็นจำนวนผู้ป่วยโรคหัดในสัปดาห์นั้นทั้งหมด เมื่อตรวจสอบข้อมูลพบว่า สถานบริการสุขภาพหลายแห่งส่งรายงานช้า มีผู้ป่วย 20 ราย ที่วันรับรักษาตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ดังนั้น จึงควรรายงานเป็นผู้ป่วยในสัปดาห์นั้นจำนวน 10 ราย ส่วนอีก 20 ราย ให้รายงานเป็นจำนวนผู้ป่วยสะสม

ปัญหาการรายงานโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนที่พบอีกประการหนึ่งคือ การ**รายงานช้า** ซึ่งอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น สถานบริการส่งรายงานช้า จังหวัดขอให้ส่งครบทุกแห่งแม้จะเลยเวลาที่กำหนด หรือรอผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ โดยที่การรายงานโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์นั้น เกิดขึ้นจากความล่าช้าของข้อมูลเฝ้าระวังโรค (รง.506) ทำให้ไม่สามารถตรวจจับการระบาดของโรค และตอบสนองต่อปัญหาไม่ทันการ การรายงานโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้**รู้เร็ว พบความผิดปกติเร็ว และตอบสนองเร็ว** โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ ดังนั้นเมื่อจังหวัดได้รับรายงานผู้ป่วยมากผิดปกติในสัปดาห์นั้น ควรตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าเกิดการระบาดขึ้นที่ใด สอบสวนและควบคุมโรคได้หรือไม่อย่างไร หรือเกิดจากความผิดพลาดของข้อมูล

เพื่อประโยชน์ของการเฝ้าระวังโรคทุกระดับ จึงขอเน้นย้ำความเข้าใจที่ถูกต้องของการรายงานโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนคือ **ความรวดเร็ว** ของการรายงาน และรายงานข้อมูลในแต่ละสัปดาห์อย่างถูกต้อง โดยผู้ป่วยที่มี **วันรับรักษาในสัปดาห์นั้น** รายงานเป็นจำนวนผู้ป่วยในสัปดาห์นั้น ส่วนผู้ป่วยที่มีวันรับรักษาในช่วงก่อนหน้านั้นให้รายงานเป็นจำนวนผู้ป่วยสะสม
